

Лекарство исцеляет тело, а книга – душу

libr.knmu.edu.ua

Библио ТЕРАПЕВТ

Издается с 1 октября 2014 года

№ 1(16)
2016
(январь)

Электронный бюллетень Научной библиотеки
Харьковского национального медицинского университета

Читайте в номере:

Волонтерство

С. 4-6

Библиотечная сокровищница

С. 7

Чтение со вкусом Похвала тщеславию

С. 11

«Моя малая Родина»

«...Но только я люблю
места мои родные,
Мне видно их навек,
любить предрешено!»

Надежда Кочергина

Содержание

«Соборна Україна: від ідеї до життя» Н.Г. Смоляр.....	С. 2.
«Лицар рідної мови» В.М. Серпухова.....	С. 2
«Героям Крут довічна слава» Н.Г. Смоляр.....	С. 3
Семинар молодих вчених Т.Б. Павленко.....	С. 3
«У добровольця не всегда есть время — у него есть сердце»: «Альтруизм волонтера = эгоизм?» А.А. Рождественская.....	С. 4
«Не последняя остановка» Р. Курбанов.....	С. 5-6
«Мы неравнодушные»	С. 6
«Ценное наследие старых травников» Т.В. Костюкевич.....	С. 7
Аскорбинка для души О. Сохарь, Д. Заводнова.....	С. 8
«Перлина Слобожанщини» Р.В. Воронина.....	С. 9-10
«Похвала тщеславию» О.В. Озеркина.....	С. 11
«Снежинки» Инна Володина.....	С. 12

В этом выпуске представляем новую рубрику

«Моя малая Родина»

Ничто на земле не может быть роднее, милее, чем малая родина. У каждого человека она своя.

Это тот город, поселок или деревня, та улица и тот дом, где мы родились, выросли, куда с особым трепетом возвращаемся...

События, уникальные места, истории людей, связанные с родной стороной – все в нашей новой рубрике.

«Соборна Україна: від ідеї до життя»

Ідея соборності прийшла з християнства. Це було пов'язано з розколом християнської церкви на східну і західну. Українська ідея соборності отримала нове дихання з виникненням Кирило-Мефодіївського товариства. Україна, вічно розтерзана і роз'єднана, за всю свою історію не була в тому форматі, в якому є зараз. Про державу, складові частини якої століттями перебували у володіннях сильніших сусідів-імперій, заговорили кращі представники українських вчених, істориків, етнографів, соціологів. Заговорили про одвічні мрії українського народу жити в об'єднаній українській державі.

Сьогодні свято Соборності відзначається в день проголошення в 1919 році Акту Злуки. 22 січня 1918 року Центральна Рада своїм

четвертим Універсалом проголосила Українську Народну Республіку самостійною, незалежною, вільною державою українського

народу. А рік потому, 22 січня 1919 року, у Києві на Софійській площі було проголошено Акт Злуки, яким під прапором єдиної держави об'єднувалися в одну соборну й демократичну два державних утворення – Українська Народна Республіка і Західноукраїнська Народна Республіка, які проіснували менше року. Саме з того часу починається єдність українського народу. Україна завжди була державою самобутньою, зі своєю культурою, традиціями та звичаями. Народ України дуже різний, але в цій різності наше багатство та привабливість для всього світу. Різні - значить неповторні, самобутні та нескорені.

Н.Г. Смоляр,
бібліотекар 1 кат.

«Лицар рідної мови»

У лютому 2015 року відзначається 125 річниця від дня народження видатного українського поета П. Г. Тичини – Лицаря рідної мови.

Павло Тичина належить до плеяди українських письменників, які протягом свого життя поважали та плекали рідну мову.

Ще з юнацьких років поет записує українські народні пісні, приказки та ін. В період навчання в бурсі та духовній семінарії, де забороняли українську мову, він починає писати вірші рідною мовою, відвідує засідання українського гуртка, декламує твори Т. Шевченка.

Не маючи спеціальної філологічної освіти, вже у перших своїх поетичних творах він проявив високу грамотність та ніжне ставлення до кожного написаного ним слова.

Високу оцінку дали свого часу сучасники поета першій його книжці «Сонячні кларнети», в якій він продемонстрував силу і красу українського слова. Ось що сказав український поет М. Бажан про цю збірку: «Ніколи не забуду тієї безсонної ночі, коли мій друг приніс мені книжку з ясними соняшниками на обкладинці. Ми і читали і п'яніли, і кричали з радості, насолоджуючись красою українського слова, яке з такою нечуваною нами досі музичністю грало, співало, бриніло, гриміло, лилося зі сторінок незабутньої тієї книги... Для нас тоді над усім світом заколивалися сонячні кларнети...»

Подивилась ясно...

Подивилась ясно, — заспівали скрипки! —
Обняла востаннє, — у моїй душі. —
Ліс мовчав у смутку, в чорному акорді.
Заспівали скрипки у моїй душі!
Знав я, знав: навіки, — промені як віі! —
Більше не побачу, — сонячних очей. —
Буду вічно сам я, в чорному акорді.
Промені як віі сонячних очей!

Свою поезією Павло Тичина підтвердив наскільки українська мова багата, виразна та милозвучна.

В.М. Серпухова,
зав. відділом обслуговування
науковою літературою

NOTA BENE

Украинцы знают П. Тычину в основном как поэта. Но это был человек многогранный. В первую очередь, он был Музыкант! Блестяще играл на кларнете, дирижировал хором, записывал ноты песен, собирая их от родственников и знакомых по всей Черниговщине. Также играл в театре. Был своим человеком в обществе и художников, и музыковедов, и поэтов.

«Героям Крут довічна слава...»

22 січня 1918 року було проголошено незалежність Української Народної Республіки (УНР) і вже на шостий день було оголошено їй війну з боку більшовиків. Російсько-більшовицьке військо йшло до Києва, і треба було його зупинити, але армії у УНР ще не було. І тоді керівництво УНР звертається до молодих патріотів. Їх було: чотири сотні курсантів, одна сотня студентського куреня та рота гайдамаків, 20 старшин. Командував боєм сотник Аверкій Гончаренко.

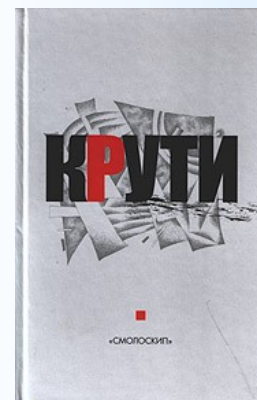
«Ще не вмерла України, ні слава, ні воля...», - співали вони, вирушаючи 27 січня 1918 року захищати рідну Україну від більшовицької навали. Власне під станцією Крути був не бій, а дика розправа над беззахисними юнаками. Сили нерівні. Але бій розпочався вранці і закінчився лише в сутінках. Українці витримали удар противника й затримали його наскільки це було можливо.

Крути... Тут, біля станції, що на Чернігівщині, 29 січня 1918 року в нерівному бою з російсько-більшовицькими військами загинули юні патріоти. Вони свідомо зробили свій вибір, розуміли, що вмирають за рідну землю. І, не вагаючись, зробили цей крок, що став кроком у безсмертя.

Кожного року 28 січня ми відзначаємо річницю скорботи за загиблими під Крутами. Що спільного між цими українськими захисниками і тими, хто захищає нашу землю зі зброєю в руках на Сході країни сьогодні? Вони – Ге-

рої. Герої тому, що свідомо жертвують своїм життям. Агресія Росії захлинулась. Ці хлопці і немолоді чоловіки, не аналізуючи і не підраховуючи, просто готові життя віддати за свої родини, за свою державу.

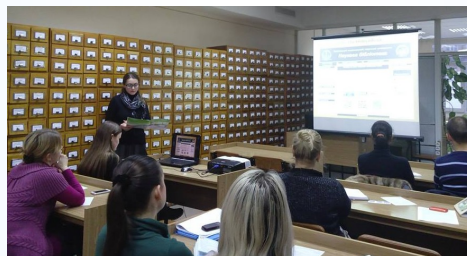
Н.Г. Смоляр,
бібліотекар 1 кат.

Семінар молодих вчених

27 січня відбувся черговий семінар для молодих вчених, який традиційно організовує Наукова бібліотека в рамках щорічного циклу «Надійні інформаційні ресурси для медичної науки та освіти». Метою подібних заходів є підвищення компетенції користувачів щодо інформаційного пошуку в світовій мережі та знайомство з різноманітними ресурсами з перевагою відкритого доступу.

На семінарі були присутні аспіранти першого року навчання та науковці університету – загалом 38 учасників. Відкрила семінар заступник директора

Наукової бібліотеки з інформаційних технологій Т.Б. Павленко. З доповідями-презентаціями виступили співробітники інформаційно-бібліографічного відділу С.А. Кравченко та О.В. Безсмертна і відділу літератури іноземними мовами Т.О. Бабак.

Цього разу на семінарі розглядалися особливості світових та вітчизняних БД з медицини, ресурсів з доказової медицини та доступу до них. Увагу учасників було акцентовано також на можливостях вебсайту Наукової бібліотеки ХНМУ як оптимального

шляху доступу до віддалених інформаційних масивів за принципом 24/7.

Після закінчення семінару було надано індивідуальні консультації, зокрема, щодо складання списків використаних джерел до наукових праць та оформлення посилань. Учасники мали можливість переглянути виставку нових надходжень до фонду Наукової бібліотеки і тематичні виставки, що експонуються.

Т.Б. Павленко,
заступник директора
з інформаційних технологій

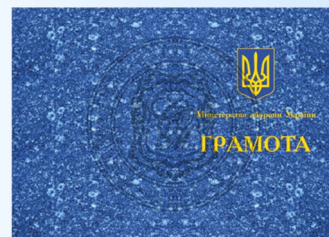
«У ДОБРОВОЛЬЦА НЕ ВСЕГДА ЕСТЬ ВРЕМЯ - У НЕГО ЕСТЬ СЕРДЦЕ»

Все мы не раз слышали о волонтерстве. Что творится в мире, в стране, и сколько людей с грустными глазами... Волонтеров объединяет прежде всего любовь к ближнему. Кто-то из них может посвятить этому час, кто-то год, а кто-то всю жизнь.

Забота о детях, страждущих, пожилых... Возможно, сегодня мы не сможем помочь всем, возможно... Но мы можем подарить свое внимание кому-то из них, понимая, что маленькие поступки вершат большие дела.

Преподаватели, студенты, сотрудники ХНМУ стали активными участниками волонтерского движения.

За весомый личный вклад в организацию медицинского обеспечения участников АТО, подготовку санитарных инструкторов, высокий профессионализм, активную общественную позицию более 30 волонтеров — студентов, преподавателей, сотрудников университета — получили медали, почетные грамоты и благодарности от Министерства обороны Украины.

«АЛЬТРУИЗМ ВОЛОНТЕРОВ = ЭГОИЗМ?»

Альтруизм (лат. Alter — другой) — нравственный принцип, предписывающий бескорыстные действия, направленные на благо и удовлетворение интересов других, используется для обозначения способности приносить свою выгоду в жертву ради общего блага.

Но часто говорят, что альтруизм — одна из форм эгоизма. Что в процессе добрых дел человек сам получает удовольствие, а, значит, делает все для себя в итоге. Так ли это?

Не секрет, что у нас в университете достаточно хорошо развито волонтерское движение. Практически каждый день добровольцы-студенты ХНМУ работают в совершенно разных направлениях. Кому ближе помочь человеку в конце своего жизненного пути, кому ближе помочь ребенку, кому важнее обучить первой помощи молодых людей.

Наши волонтеры убирают могилы великих ученых, проводят акции почтения памяти, дежурят на общегородских мероприятиях, распространяют информацию об актуальных медицинских и социальных проблемах.

Волонтеры ХНМУ проводят ряд мероприятий, направленных на помощь бойцам зоны АТО, раненым защитникам, их семьям, переселенцам в наши края.

Каждый, кто приходит со своей идеей, будь то дежурство в больницах или помощь бездомным животным, может смело рассчитывать на помощь и поддержку волонтерской организации, и с легкостью пополнить ее ряды.

Что объединяет всех студентов, у которых после нелегких испытаний на парах находятся время и силы для совершения благородных поступков?

Хочу сразу отметить, что совершенно не все понимают такое рвение, многие считают это пустой тратой времени, Сизифовым трудом, если хотите. Но лично я рада, что ряды нашей волонтерской организации ежегодно пополняются новыми силами, у которых на этот счет другое мнение.

Самое сложное в работе волонтера — осознать, что то, даже недолгое время, когда он работал, имеет очень большое значение. Каждый час, проведенный у постели тяжело больного; каждая вещь, переданная тем, кому она необходима; каждая улыбка, подаренная ребенку, — это очень большая сила и энергетика. Когда ты даришь свое внимание и заботу тем, кто в этом нуждается, «послевкусие» от таких поступков остается надолго. И с прекращением работы волонтера эффект от работы не проходит сразу, а накапливается и усиливается.

Еще важно осознать, что настоящий волонтер «отдает» с удовольствием, искренне и ничего не требуя взамен. Отдает свое время, свои силы, иногда даже средства. При этом высшая награда — это благодарность в ответ, ощущение своей полезности, самореализованности. Еще одна неопределимая награда — это жизненный опыт, воспитание личностных качеств и самодисциплина.

Так что по поводу эгоизма можно спорить, поскольку истинные волонтеры, волонтеры «по призванию» получают уйму удовольствия от собственной работы, какой бы сложной она ни была. Но что изменит решение спора? Кто-то помог другому, более слабому. При этом остались довольны оба. Разве это не прекрасно?

В самом начале я не упомянула, что альтруизм считают высшей формой эгоизма. Наверное, я соглашусь с этим, и пожелаю каждому достичь вершин своего эгоизма и присоединится к нашему волонтерскому движению ХНМУ.

Координатор волонтерской деятельности ХНМУ
А.А. Рождественская,
6 курс, I мед. факт

«НЕ ПОСЛЕДНЯЯ ОСТАНОВКА»

Изо дня в день, с надежностью часового механизма, пишется одна и та же картина. Жизнь течет в своем русле, увлекая людей на работу, учебу, влюбляя их, захватывая, окатывая палитрой красок и запахов. У каждого в голове роятся сотни мыслей, ярко горит надежда, лишь изредка сменяемая грустью. А ноги ведут по все новым дорогам и выводят на ранее не виданные горизонты. Так течет жизнь по венам города.

Однако есть места, где она замедляется, соприкасается с серым унынием и становится холодной. Тогда уже сложно согреть сердца людей, а горящая некогда надежда лишь тлеет.

Именно в такие места группка молодых людей в халатах стремится приходиться каждую неделю. Будь это сентябрьский теплый день или снежный декабрь, мы неизменно топчемся по все той же разбитой асфальтной дороге к пятиэтажному зданию на окраине города. Харьковский областной ХОСПИС.

Многим неведомо, что это вообще такое и с чем его едят. И это не удивительно, ведь в Украине паллиативных учреждений лишь несколько, два из которых находятся в нашем городе. И те люди, которые знают о существовании этих учреждений, смотрят на пациентов как на обреченных. Где-то мне однажды попался заголовок статьи, красноречиво отражавший восприятие общества: «Последняя остановка перед вечностью». Именно такой образ устоялся в сознании тех немногих, кто знаком с паллиативной медициной.

Но нельзя и дальше придерживаться такого мнения. Оно, без сомнения, ошибочно и играет на стороне недуга против пациентов.

Наша волонтерская команда уже продолжительное время навещает ХОСПИС, и мы накопили довольно весомый опыт общения

с этими пациентами, на основе которого сделали вывод: больные в тяжелом положении во многом нуждаются, однако никак уж не обречены. Очень несправедливо отбрасывать их на обочину жизни, закрывая глаза на сам факт их существования и тяжелой нужды, в которой люди оказались. Вместо поддержки они ощущают со стороны окружающих жалость, и отчаяние углубляется. Хотя, чаще всего, кроме медицинского персонала никто их не окружает. Так они и лежат годами – пленники серых палат, поверженные своей болезнью.

Шагаешь по коридору с шуршащей сумкой в руке к очередной палате. Обычно царит тишина, изредка нарушаемая переговаривающимися волонтерами. «Надо к той веселой тетке зайти, что на третьем этаже», «сколько там еще булок осталось?», «Полина, потише!».

Порой удается завязать беседу с пожилым человеком, неловко сидящим на постели. Что он может рассказать? Когда стараешься не думать о своем положении и будущих перспективах, остается только светлое прошлое. Там далеко, занесенный годами, он молод, силен, ничем не скован. И такие разговоры могут длиться

очень долго, пока время не подожмет нас продолжить обход. Редкие и очень ценные моменты. Они являются сильной терапией, но чаще всего недоступны. Ведь только один пациент из десяти пойдет на контакт, а остальные безмолвно и учтиво кивнут визитерам, печально улыбнуться, всем своим видом показывая, что говорить незачем и не о чем. Ведь общество уже вынесло ему приговор, так зачем рассыпаться словами? Еще и детишки какие-то пришли, делая вид, что не все равно. Стоит им выйти из ХОСПИСА, как навстречу ринется бурлящая, яркая жизнь, а я так и останусь здесь, лежать, пока не придет час.

И это не утрирование, не преувеличение. Возможно, кому-то покажется, что я драматизирую, но стоит вам прийти и взглянуть этим людям в глаза, вы все поймете.

«НЕ ПОСЛЕДНЯЯ ОСТАНОВКА»

Что же делать? А что художники делают, когда не хватает цветов? Они просто добавляют больше красок. Так и в ХОСПИС нужно принести больше жизни. На отчаяние ответить надеждой и заставить больных поверить. Это очень тяжело, но возможно. На каждый праздник навещать, упрямо напоминая, что о них помнят и за окном вовсе не чуждый мир. Приносить различные лакомства, как можно чаще посещать, разговаривать, разговаривать и еще раз разговаривать. И мы уже сталкивались с плодами силы человеческого духа. Молодая, хрупкая женщина, сраженная хворью и вынужденная тратить года

в больничной постели. Она не смирилась. Я не припомню ни одного посещения, чтобы она не встретила нас улыбкой. Худая, немного уставшая, слегка растерянный взгляд. Все это бесследно исчезало, как только разговор заходил на тему ее творчества. Ведь девушка большую часть своего времени проводила за вышивкой и вязанием прекрасных миниатюр, игрушек, натюрмортов. Ее работы были выставлены небольшой подборкой в холе городского ХОСПИСА. А в областном лежит другая женщина – любительница цветов. Она могла подолгу расхваливать нам очередной букет (непонятно откуда взявшийся),

фиалку в горшочке. А когда пришла осень, и цветов не стало, мы нашли на ее тумбе композицию из шишек и каштанов.

Люди созданы, чтобы бороться, и некоторые действительно борются, а большинство впадают в отчаяние, однако и те и другие нуждаются в нашей помощи. У общества нет права выносить приговор. Но у общества, у людей, есть право давать надежду и протягивать руку.

Р. Курбанов
3 курс, II мед. фак-т

«МЫ - НЕРАВНОДУШНЫЕ»

Сейчас ситуация в стране, в социуме очень сложная, напряженная. Мы не можем равнодушно наблюдать за происходящими событиями.

Коллектив нашей библиотеки не стоит в стороне от жизни университета, библиотечного сообщества, города и всей Украины. Мы принимаем активное участие в общественной деятельности.

По предложению Минздрава Украины наш университет 13 января 2015 г. провел благотворительную ярмарку «ХНМУ - воинам АТО», представив поделки студентов и сотрудников универси-

тета, а также школьников новогодней и патриотической тематики. Сотрудники библиотеки активно присоединились к ярмарке. Собранные средства пошли на ремонт и переоборудование университетского автомобиля УАЗ-452, который весной был передан врачам, работающим в зоне АТО.

Вместе с жителями города наш коллектив откликнулся на призыв общественной организации «Сестра милосердия АТО / Харьков» помочь медикаментами, предметами первой необходимости и т.д., раненым военным, которые находились на лечении в Харьковском военном госпитале.

В течение всего года сотрудники нашей библиотеки участвовали в акции благотворительного фонда «Забота» под названием «Коробка Храбрости», собрали и передали подарки от Научной библиотеки для онкобольных детишек, которые находятся на лечении в клиниках нашего города.

Также по инициативе Научной библиотеки в течение

февраля-апреля в университете прошла благотворительная акция «Подари книгу детям», в результате которой было собрано 240 книг, из них - 95 новых. Все книги переданы детям в онкогематологическое отделение ОКДБ №16 и в детский дом.

В канун Новогодних праздников Научная библиотека провела акцию «С верой в чудо». В день Святого Николая наши сотрудники привезли подарки - книги, развивающие игры, канцтовары для рисования и поделок - маленьким пациентам онкологического и алергологического отделений Харьковской областной детской клинической больницы N 1 от Научной библиотеки ХНМУ и тех, кто решил поддержать маленьких героев в трудный для них период.

Мы верим, что любое проявление помощи поможет кому-то встать на ноги, не разочароваться в жизни и людях, просто остаться человеком.

Продолжая волонтерскую деятельность, мы призываем всех присоединиться к этому движению.

Ценное наследие старых травников

Как приятно, с мороза придя домой, укутаться в теплый халат и пить чай. Немножко имбиря, немножко лимона, мед... Тепло, нежно обжигая, разливается по телу... Или заварить в большом семейном чайнике все, что засушил за лето. Опять же понемногу – липу, малину, землянику, мяту или мелису... Мы все в какой-то степени травники.

Еще на самых ранних стадиях развития человека растения были не только источником питания, но и помогали ему избавляться от болезней. Приобретался и накапливался опыт.

Беря в руки справочники лекарственных растений, мы должны понимать, что это тысячелетний опыт, собранный по крупицам нашими предками. Исследователи установили, что народами древнего мира с лечебной целью использовалось до 21 тыс. видов растений. Они тщательно срисовывались и описывались. Сочинялись трактаты по приготовлению лекарств!

в 1955 году с кафедры фармакологии – **Friedrich Gottlob Hayne**. «*Getreue Darstellung und Beschreibung der in der Arzneykunde gebräuchlichen Gewächse, wie auch solcher, welche mit ihnen verwechselt werden können*». В адаптированном переводе название звучит так: *Фридрих Готтлоб Хайне. «Точное (достоверное) представление и описание растений, которые используются в фармакологии, а также те, которые можно спутать с ними».*

Чем интересен для нас этот справочник? После каждого подробного описания растения, дается его изображение, выполненное методом гравюры на металле, раскрашенное ВРУЧНУЮ! Какая точность изображения! Растения, как живые. Мы нашли несколько иллюстраций не полностью раскрашенных. Каждое изображение подписано – Guimpel. Так мы узнаем, что Ф. Г. Хайне в своей работе тесно сотрудничал с Фридрихом Гумпелем – немецким гравером и ботаническим иллюстратором. Вид растения Барбарис guimpelii назван в его честь. Вот такие изюминки в нашем фонде!

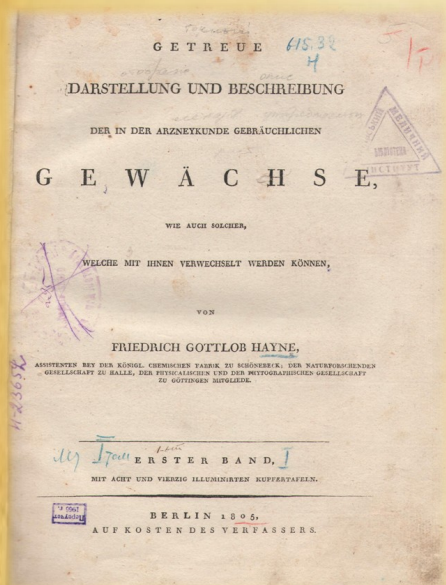
Изучая историю применения лекарственных растений, потянули ниточку поиска, которая привела нас к гордости нашего фонда редких и ценных изданий – книге 1672 года издания Салернской школы сохранения здоровья. Знаменитые Салернская школа и Салернский кодекс здоровья являются памятниками средневековой медицины и фармации. Но об этом – в следующем выпуске нашего бюллетеня.

Собрание вышло в 11 томах (1805-1831). В нашем фонде – девять томов (1805-1825 г. издания). На всех книгах проставлен автограф – Альбрехт 1828.

Фридрих-Вильгельм Альбрехт с 1838 по 1863 год – профессор кафедры терапевтической факультетской клиники Императорского Харьковского Университета.

Автор справочника Фридрих Готтлоб Хайне (1763-1832) – немецкий ботаник, фармацевт, магистр философии, доктор философских наук, профессор. Будучи профессором фармацевтической ботаники в Берлинском университете им. А. Гумбольта, помимо чтения лекций, предпринимает многочисленные ботанические экспедиции, где описывает растения, уделяя большое внимание цветному изображению.

Т.В. Костюкевич, зав. отделом хранения фондов

Мне давно хотелось рассказать нашим читателям о таких документах – изюминках нашего раритетного фонда. Пожалуй, начну с самой интересной. Это собрание поступило в нашу библиотеку

Аскорбинка для души

Читати не вредно — вредно не читати!

Рубрику ведуть: О.В. Сохарь - бібліограф 1 кат., Д.В. Заводнова - бібліотекарка 2 кат.

Современна українська література допомагає розкрити реалії нашого часу. Кого, як не письменника можна сміливо і воодушевлено осилити цю задачу – показати істину, не утаїти правду і розкрити очі читачеві на відбуваюче. Серед письменників є «живі класики», які намагаються донести читачеві через слово всю свою енергію, ідеї, світогляд. Пропонуємо провести 2016 рік з книгою в руках.

Іноді ми віддаємо перевагу західним авторам, забуваючи про те, які цікаві і цікаві книги є у наших вітчизняних письменників.

Багато хто читає для задоволення, тому що це дуже цікаво і захоплююче, деякі з допомогою книг відволікаються від повсякденності. В будь-якому випадку, користь від читання книг завжди повністю відчутна. Представимо нашим читачам кілька книг сучасних українських письменників. Всі ці книги чудово відрізняються між собою жанром, ідейним і стилістичним наповненням. Об'єднує їх тільки одне - кожна залишила після себе глибокі враження, змусила зупинитися, задуматися, а відповідно - розповісти про це іншим.

Сергій Жадан

Жадан С. *Депеш Мод* / С. Жадан ; авт. післям. П. А. Загребельний ; ред. А. В. Бондар ; худож. : Л. Д. Киркач-Осипова, І. В. Осипов. - Харків : Фоліо, 2006. - 231 с.

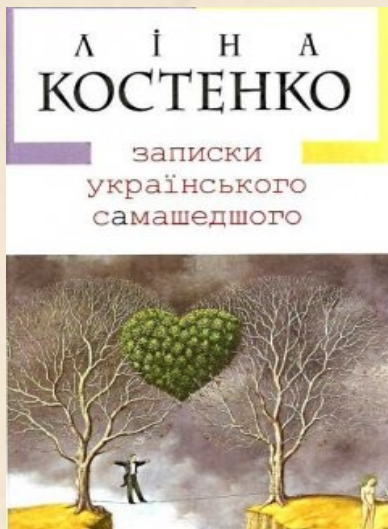

Роман «Депеш Мод» — читати не для нервових і не для «правильних». Це непричесана і жорстка історія входження в серйозне життя. Дія твору відбувається у червні 1993 року. Троє друзів мусять терміново знайти четвертого, який зник у невідомому напрямку, і повідомити його про самогубство вітчима. Вася Карбюратор повинен встигнути на похорон...

Що це: пронизливий ліричний текст? стиль? практичний довідник для нонконформіста і лівого терориста? релігійний роман? роман-знування? «Депеш Мод» тільки з першого погляду скидається на галюцинацію напівголодного студентика, насправді це строкатий портрет перехідної доби і покоління, яке зависло в жорсткому міжчасі дев'яностих. В тексті зберігаються особливості авторського письма.

Ліна Костенко

Костенко Л. *Записки українського самашедшого* / Л. Костенко. - Київ : А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2011. - 114 с. - (Перли сучасної літератури).

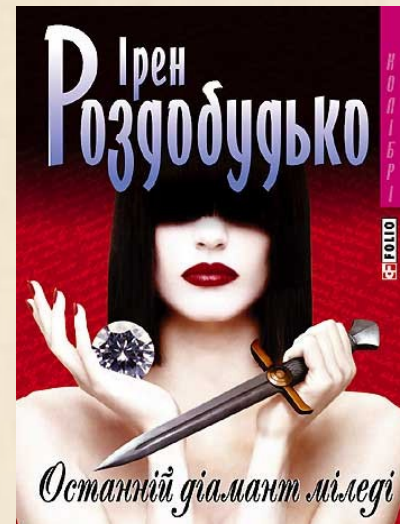

35-річний програміст нотує все, що його бентежить. Писав би він «буденник», звертав би увагу лише на родинні проблеми: дружина лютує, на роботі негаразди, маленький син завдяки друзям так розширив лексикон, що й татко за ним не встигне. Але амбіції героя сягають «щоденника» — записів соціально-політичного характеру, зміст яких залежить від того, що принесе конкретна доба. Справа ускладнена тим, що наш герой — стовідсотковий український інтелігент і медійний наркоман. Він не бореться з обставинами. Зате як ретельно колекціонує повідомлення (з телебачення, радіо, друкованих ЗМІ, Інтернету), як точно відзначає та влучно коментує факти, що дістали до печінок.

Все книги, представлені в рубриці, ви завжди можете прочесть, взявши їх в нашій бібліотеці на абонементі художественної літератури (корпус Б).

Ірен Роздобудько

Роздобудько І. *Останній діамант міледі: авантюрний детектив* / І. Роздобудько ; худож.-оформлювач І. В. Осипов. - Харків : Фоліо, 2006. - 222 с.

Сьогодні Ірен зрікається своєї причетності до детективного жанру, іноді навіть соромлячись своїх колишніх текстів, але «Останній діамант міледі» вартий уваги хоча б тому, що значно відрізняється від двох попередніх детективів своїм зв'язком з історією. Пролог одразу захоплює читача у вир подій, пов'язаних із знатним королівським родом. Сюжет починає стрімко розгортатися докола діамантових підвісок - коштовностей, заради яких здатні перевернути світ. Зі смертю їх власниці починається нове життя останнього діаманту, який, будучи загримованим під звичайний камінець, зберігається поряд з усіляким домашнім мотлохом. Вправно володіючи основним елементом детективу, авторка створює справжню таємницю докола діаманту, натомість знайомлячи читача з головними героями, між якими існує любовний трикутник.

Перлина Слобожанщини

Для кожної людини приємно знати, що його край відрізняється своєю самобутністю та багатою історією, навіть коли це маленьке селище, яке мало кому відоме. До цієї когорти маловідомих, але дуже особливих місцин, належить с. Пархомівка. Історія цього селища вражає своєю різнобарвністю та кількістю культурно-історичних подій. Я розповім про деякі з них.

Дата заснування селища, судячи з даних в історичній хроніці, вважається 1688 рік, а період посиленого культурного та економічного розвитку пов'язаний з діяльністю таких постатей як граф І. М. Подгоричані та П. Харитоненко. За час своєї служби Іван Подгоричані проявив себе як вірнопідданий Катерини II, за що йому було надано деякі землі, серед яких було також с. Пархомівка.

Саме тут Іван Михайлович вирішив побудувати свій маєток, графська садиба у флорентійському стилі, яка в подальшому була визнана як пам'ятник архітектури XVIII століття.

Садиба І. М. Подгоричані, нині історико-художній музей

Наприкінці XIX століття новими власниками Пархомівки стає сім'я відомих цукро заводчиків та меценатів Харитоненко; нащадок вельмишановного сімейства Павло Іванович Харитоненко-молодший заснував в селищі цукровий завод, що допомогло підняти економічний стан Пархомівки; цей цукровий завод працює і сьогодні. У 1890 році П. Харитоненко взявся реконструювати виробництво в селі, для чого запросив до себе кращих майстрів з усієї Російської

імперії. Серед них опинився Северин Малевич, батько відомого Казимира Малевича, який вважався першокласним цукроваром. Мрією Северина було, щоб син продовжив його справу, і тому Казимира віддали навчатися до сільськогосподарського училища та додатково організували заняття з іншими педагогами. Саме у Пархомівці, за словами самого митця в його автобіографії, він захопився малюванням, спостерігаючи як жінки у селищі розписували стіни, зображаючи дивовижних тварин та різнобарвні квіти, а коли сам взяв до рук пензля та намалював півника на свіжепобіленій печі, то вже визначився зі своїм життєвим покликанням. Письмових підтверджень самого факту навчання К. Малевича немає, так як усі документи згоріли в роки війни, але краєзнавці зуміли зафіксувати усні свідчення жителя Пархомівки на прізвище Дубинка, який згадував, що з 1890 по 1895 рік навчався з сином керуючого, поляком з дивним ім'ям Казимир.

Заслуговує нашої уваги ще одне архітектурне диво, що знаходиться в Пархомівці. В ансамбль садиби Подгоричані входить Свято-Покровська церква, яка була побудована архітектором П. А. Ярославським у стилі класицизму (1808 р.). Особливістю споруди є дві дзвіниці, розташовані по поздовжній осі над східною і західною гілками, що є своєрідною інтерпретацією трибанного храму. Будівництво храму відбувалося під керівництвом племінника

автора проекту В. Ярославського.

Храм був освячений першим єпископом Харківської єпархії Христофором в 1808 році в день Покрови Пресвятої Богоматері. На сьогодні Свято-Покровська церква є пам'ятником архітектури початку XIX століття.

Свято-Покровська церква

Людина творить історію, а талановита людина творить цілу епоху, навіть маленької місцинки. Такою людиною для Пархомівки став Афанасій Федорович Луньов. Приїхавши до селища в післявоєнні роки, простий вчитель історії, мав на меті прищепити своїм вихованцям любов до мистецтва. Близький товариш Афанасія Луньова, Яків Красюк, створив шкільний музей, і ця ідея так захопила сільського вчителя, що він вирішив її реалізувати в Пархомівці. Разом зі шкільним товариством «Юный историк» у 1955 році Афанасій Федорович розпочав свою плідну працю. Першими експонатами імпровізованого музею стали власноруч зібрані Луньовим витвори мистецтва: картини Н. Ярошенка, І. Аргунова, етюди К. Брюллова, які він придбав ще в довоєнні роки.

В подальшому музейна експозиція стала поповнюватись за допомогою небайдужості дорослих та дітей, які всіляко допомагали. Більшість витворів мистецтва були знайдені на так званих «баракхолках».

Доленосним для майбутнього музею стала організована А. Луньовим виставка репродукцій картин Третьяковської галереї, на яку прийшли майже всі жителі селища. Тоді з'явилась ідея написати листи відомим художникам, керівникам провідних музеїв країни з проханням допомогти сільському шкільному музею з експонатами, мотивуючи тим, що багато експонатів знаходяться у запасниках і їх ймовірно й не побачать.

На прохання Афанасія Федоровича одним із перших відгукнувся Харківський художній музей, а за ним багато інших. Виникла своєрідна ланцюгова реакція: чим більше художників, колекціонерів, діячів культури дізнавалися про музей у сільській школі, тим більше з'являлося експонатів. А. Луньов давно задумав особливу програму естетичного виховання для школярів, своєрідну факультативну студію.

Так народилася студія "Радуга", де школярі вивчали всесвітню історію мистецтв. У 1963 р. на прохання А. Луньова експозиція музею переїхала до славнозвісної садиби Подгоричані, де знаходиться й нині. На сьогоднішній день експозиційний фонд музею налічує близько 3 тис. витворів мистецтва основного фонду, а простий сільський шкільний музей має назву Пархомівський історико-художній музей ім. А. Ф. Луньова і є автономним відділом Харківського художнього музею; на вході в музей вивішена меморіальна дошка як знак пошани своєму вчителю від вдячних учнів та жителів Пархомівки. В першу чергу – це

унікальна картинна галерея, прозвана "сільським Ермітажем". Перлина колекції – це 4 роботи П. Пікассо, подаровані музею І. Еренбургом, в тому числі знаменитий малюнок "Голуб миру", що став емблемою антивоєнного руху.

Розповідаючи історію цього маленького селища, неможливо не пишатися за власний край. Натхненна праця людей і любов до мистецтва доповнюють нашу культуру, і тому ми з впевненістю можемо казати, що Харківщина є одним із найбільших культурних осередків України.

Стаття та фото:
Р.В. Вороніна,
бібліотекар 2 кат.

Кладезь книжної мудрости

«Цієї ночі в повітрі пахло Часом... Чим може пахнути Час? Тилом, годинниками й млодьми. А коли подумати над тим, як звучить Час, то дійдеш висновку, що він звучить, наче струмок у темній печері, мов чийсь крик, мов стукіт грудок, які падають на віко порожньої скрині, наче дощ. А який у Часу вигляд? Час схожий на сніг, що беззвучно падає в чорну кімнату, або на німий фільм, який демонструється в антивідео театрі: сто мільярдів облич падають униз, у ніщо, наче новорічні повітряні кулі. Ось який запах, вигляд і голос має Час. А цієї ночі... можна майже відчувати його на дотик»

Бредбері Р. Марсіанська хроніка / Рей Бредбері; пер. з англ. О. І. Тереха. – Київ: Молодь, 1963. – 210 с. – [С. 95].

ПОХВАЛА ТЩЕСЛАВИЮ

«Как это ни печально, истинная сила, движущая колесницу человечества – тщеславие, а лесть смазывает ее бегущие колеса», – констатирует в рассказе «О суете и тщеславии» английский писатель-юморист Джером Клапка Джером. Но, оказывается, не все так удручающе: это, частенько порицаемое многими свойство человеческой (и не только) натуры, является также источником высоких начинаний, аккумулятором творческой энергии, побудительной причиной всех благородных и экстравагантных поступков. Судите сами:

Джером К. Джером. О суете и тщеславии // Трое в лодке. Трое на колесах. Рассказы / Джером К. Джером. – Харьков : Веста : Издательство «Ранок», 2007. – в. 385392. – (Бархатная коллекция).

Отрывки из произведения:

...Некоторые из нас благочестивы, другие щедры. Некоторые откровенно честны, и совсем немногие могут быть условно названы правдивыми. Но, что касается тщеславия и тому подобных человеческих слабостей, то все мы вылеплены из одного теста...

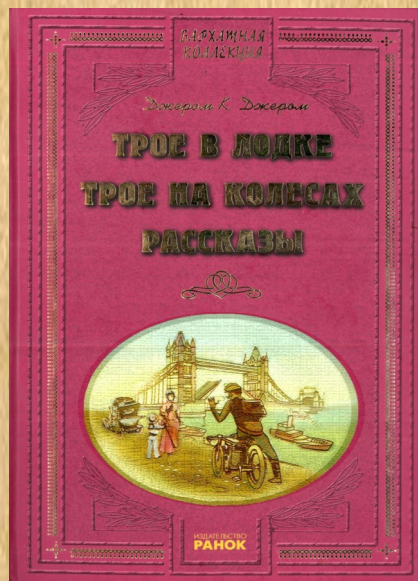
...Природа одарила нас тщеславием – чертой, которая роднит весь мир. Пояс, увешанный скальпами – особая гордость индейца-охотника, а европейский генерал пыжится от спеси, выставляя напоказ свой звезды и медали. Китаец любовно отращивает косичку, а светская кокетка ценой невыносимых мучений затягивает талию в рюмочку... Все, все они движатся, сражаются, истекают кровью и умирают под мишурным знаменем тщеславия...

...Да что люди! Животные и те тщеславны, на днях я видел большого ньюфаундлендского пса. Он сидел перед зеркалом у входа в магазин на Риджент-сэркус и разглядывал себя с таким блаженным удовольствием, какое мне случалось наблюдать только на собраниях приходского совета...

...Что касается кошек, то тщеславия у них почти столько же, сколько у любого представителя рода человеческого. Я знал кошку, которая при первом же язвительном замечании по адресу ее родичей подымалась с места и с оскорбленным видом покидала комнату. За-

то после тонкого комплимента всякая кошка способна мурлыкать от удовольствия чуть ли целый час...

...Однажды я имел удовольствие присутствовать на каком-то деревенском празднике... Все было украшено цветами, даже на голове одной из коров пестрел венок.

Нелепое четвероногое целый день раздувало с необычайно важным видом, будто школьница, нарядившаяся в новое платье. А когда венок сняли, у коровы испортилось настроение, и чтобы она успокоилась и позволила себя доить, пришлось его снова надеть ей на рога. Это не анекдот, а достоверный факт...

...И все-таки тщеславие в такой же степени добродетель, как и порок. Нет ничего проще, чем повторять азбучные истины о зрелости тщеславия, но нельзя забывать, что это страсть, которая

может увлечь нас не только к дурной, но и к хорошей цели. Всякое честолюбие не что иное, как облагороженное тщеславие. Нам хочется снискать похвалу и восхищение, – как мы говорим – славу, и вот мы пишем умные книги, рисуем красивые картины, поем трювательные песни и вдохновенно работаем за письменным столом, у станка или в лаборатории...

...Вот почему не стоит огульно осуждать тщеславие. Лучше употребить его на благо общества. Ведь и честь – не что иное, как высшая форма тщеславия. Не только у франтов и щеголих встречаем мы инстинкт самолюбования. Есть тщеславие павлина, и есть тщеславие орла. Снобы тщеславны. Но ведь тщеславны и герои...

...Будем настолько тщеславны, чтобы никогда не унизиться до мелкого, подлого поступка. Настолько тщеславны, чтобы вытравить в себе мещанский эгоизм и тупую зависть. Настолько тщеславны, чтобы никогда не произнести жестокого слова, никогда не совершить жестокого поступка. Пусть гордится каждый, кто сохранит стойкость и прямому благородного человека даже в окружении негодяев. И да заслужим мы право гордиться чистыми мыслями, великими свершениями и жизнью, полной высокого смысла!...

О.В. Озеркина, зав. сектором

Снежинки

Зима за декабрем спешит по следу,
Из жерла мехового рукава
На город, стосковавшийся по снегу,
Небрежно рассыпает кружева.

Идиллией с рождественской картинки
Среди причудливых теней
Роятся легкокрылые снежинки
Как бабочки в просветах фонарей,

Кружат задумчиво и грациозно,
Им, верно, хочется сказать:
«Спешите, поскорей, пока не поздно
Заветное желанье загадать».

Не делайте шагов неверных,
Позвольте им незримою рукой
Очистить души от налипшей скверны
И поселить желанный в них покой.

Наверное, кому-то очень надо,
Чтобы не обделяя никого,
Несли они блаженную отраду
С собой и отрешенность от всего.

Им не хватает только крыльев пестрых,
Чтоб волю дать мечтам своим,
Они, как их тропические сестры,
Живут одним мгновеньем, но каким!

Бездумно невесомые творенья
Растрачивают нежности запас,
Даря прощальное благословенье
Тех, кто еще вчера был среди нас.

29.12.15 г.

Инна Володина

ПРИГЛАШАЕМ ОЗНАКОМИТЬСЯ С ВЫСТАВКАМИ:

Таланты поруч із нами: творчі пошуки колективу ХНМУ
(за сторінками альманаху «Начало века») - 4 лютого

Виставка одного журналу («Радуга») - 10 лютого

Место экспозиции: абонемент художественной литературы (корпус Б)

Безсмертя Майдану: День пам'яті Героїв Небесної сотні - 10 лютого

«Ні війні!»

(До Дня вшанування жертв війн і миротворчих операцій, учасників бойових дій
на території інших держав) - 13 лютого

«Лунай, рідна мово» (До Міжнародного дня рідної мови) - 21 лютого

Место экспозиции: читальный зал гуманитарной подготовки и самостоятельной работы (корпус Б)

Контакты:

г. Харьков,
пр. Ленина, 4
тел. (057)7077289
e-mail: biblio-t@ukr.net

Ред. коллегия:

Киричок И.В. (гл. ред.),
Русанова О.А. (отв. ред.),
Тесленко Е.Н.
Гаевая Н.Д.

*Поздравляем
сотрудников библиотеки
с днем рождения
в январе!*

Агатьеву Веру Ивановну!

Волошину Валентину Евгеньевну!

Кузнецову Лидию Дмитриевну!

Неговелову Оксану Анатольевну!

Попову Людмилу Михайловну!

